

Årsplan 2023/2024

Espira Knerten

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	3
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag.....	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg.....	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	6
Barnehagen skal fremme læring	8
Barnehagen skal fremme danning	9
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap.....	11
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	12
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	14
Barns medvirkning	15
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	16
Tilvenning av nye barn.....	17
Samarbeid og sammenheng med skolen	18
Espira satsingsområder	19
Vurderingsarbeid	21
Kontaktinformasjon.....	21

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

[Espira Knerten, Hokksund i Øvre Eiker kommune - Espira](#)

Les fakta om barnehagen her:

[Espira Knerten barnehage - Barnehagefakta.no](#)

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan

Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg:

Med småspirene: Vi viser at vi bryr oss om barna og vil dem vel. Vi gir masse nærhet og sørger for at småbarna har det rolig og stabilt i hverdagen. Vi setter ord på de gode handlingene barna gjør for hverandre, og vi lar barna få tid til å kjenne på egne følelser. Vi støtter og trøster fremfor å avlede. I måltider og lek er vi bevisste på å skape en følelse av gruppetilhørighet, trivsel og aksept for alle individer.

Med de de mellomste: Det er mange følelser i sving når barna blir 3-4 år. Her blir de møtt med forståelse og aksept for eget følelsesuttrykk. Vi tar oss tid til å lytte og snakke med barna om det de er opptatt av. Vi er opptatt av å vise barna at denne «mellomalderen» er betydningsfull, barna skal ikke føle at de bare venter på å bli eldre. Å være 3-4 år er moro, spennende og utfordrende. Vi er tålmodig med dem og viser med ord og handlinger at dem er viktig for oss. Vi sørger for nok sove- og hviletid.

Med skolespirene: De eldste barna er fulle av motsetninger. De vil gjerne være store, men er samtidig små spesielt når verden går litt mot dem. Her er det lov å kjenne på begge deler, de får like mye støtte, nærhet og kos som de minste når de trenger det- samtidig rom for å vokse og være selvstendig. Vi bruker dialog og undring sammen med barna for disse kan i stor grad sette ord på både ønsker og behov selv. Gradvis gir vi skolespirene høyere krav og flere forventninger, det er omsorg i å gi dem utfordringer i trygge omgivelser med tilpasning og vurderinger for hvert enkelt barn.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan

Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:

Med småspirene: Småbarnsleken er kroppslig og foregår på gulvet. Vi organiserer møteplasser hvor de får inspirasjon til å gjøre det de liker best – tømme, fylle, frakte, samle, tumle og løpe. De minste har flere konkrete leker og utstyr for å bli kjent med begreper som de trenger før de kan forestille seg og visualisere selv. Vi er på gulvet sammen med barna. Vi setter ord på det dem gjør og viser av følelser, men lar barna være hovedpersonene. Vi sørger for nok leker, med mye av lite, for imitasjon er en viktig del av småbarns lek. De hermer etter hverandre og vil gjøre og ha det de andre har. Vi bruker humor, tull og tøys for å få frem lekeleden og latteren.

Med de mellomste: Når barna blir litt større, trenger de også litt andre leker. Fortsatt driver dem mye med småbarnslek og har behov for plass og rom for løping og tumling. Vi bytter ut mye av det konkrete med udefinert materiale som de kan bygge ting av selv. Nå kan de lettere forestille seg hva de vil leke og hvordan det skal se ut. De trenger en del støtte og nærhet fra voksne så vi er nære nok til å videreutvikle leken og hjelper til når det oppstår uenigheter og utfordringer. Fra de begynner på storbarnsavdeling er vi mye ute for å få flere varierte lekemuligheter og allsidig inspirasjon til leken gjennom naturelementer, årstider og vær.

Med skolespirene: De eldste barna har et større behov for litt avstand til voksne og for å ha leken for seg selv. Vi er nære nok til å kunne bidra hvis de trenger det, men de trenger også og prøve å løse uenigheter og konflikter på egen hånd. Vi tilrettelegger fortsatt med materiell og utstyr som de kan tilpasse til det de selv vil leke, men de får også noe mer småfigurer og autentisk utstyr i leken sin. For de eldste barna sørger vi for at utvalget er mye av mye forskjellig for at de skal bruke fantasien og impulsene sine til variert lek som de virkelig kan fordype seg i.

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme læring:

Med småspirene: Nå skjer læring via kropp og kroppslige erfaringer. Vi lar barna få erfare verden rundt seg og vi setter ord på det de gjør. Vi benytter omgivelsene og konkrete når vi snakker med og undrer oss sammen med barna. De skal få gjøre egne erfaringer og får hjelp til å sette ord på det av oss voksne i den grad de trenger det. Helt fra de er små og gjennom hele barnehagetida er vi opptatt av å pirre barns nysgjerrighet og viljen til å lære.

Med de mellomste: Nå kommer spørsmålene og tankene frem muntlig etter hvert, og vi bruker god tid på dialog og undring sammen med barna om det de er opptatt av. De fysiske og kroppslige erfaringene er fortsatt viktig for at barna skal forstå, vi bidrar med åpne spørsmål og nye innfallsvinkler for at barna skal finne mening og begripe det de opplever. Det er altså ikke viktig for oss hva de lærer, men at vi skal lære oss hvordan de lærer. Vi bruker en leken tilnærming og kunnskap om barna for å støtte dem i det som fanger oppmerksomheten og nysgjerrigheten deres.

Med skolespirene: Nå vil gjerne barna fordype seg i det som fanger oppmerksomheten og interessen. Det bygger vi videre på i prosjekter og i lekemiljøet, det viktigste for oss er fortsatt at barna videreutvikler sin lyst til å lære og får tro på egne evner. Vi setter mer fokus på kritisk tenking og kildekritikk. Vi bruker spørsmål og eksempler så barna får oppleve at det er lov og lurt å stille spørsmål ved ting de blir fortalt, og kunne vurdere selv hvilke valg man vil ta.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Med småspirene: Vi viser hvordan vi inkluderer og er sammen på en positiv måte. Vi bruker god tid på å bli kjent med hver enkelt slik at vi kan forstå deres signaler og uttrykksformer, for da kan vi tilrettelegge for innhold som gir mening for dem. Vi hjelper kun med det de trenger hjelp til, slik at de lærer å bruke egne evner samtidig som de vet at støtten er der når de trenger den. De får utfordringer tilpasset seg, for å gradvis kunne takle motstand og finne løsninger.

Med de mellomste: Vi bygger videre på det vi jobber med når de er små, ved at vi gir dem mer rom for selvstendighet. De mellomste vil og kan mye, men det går ikke alltid slik de har tenkt – vi støtter og hjelper dem til å takle slik motstand. Vi starter smått med å gi barna selv ansvar for egne valg og støtter dem i det. Den etiske vurderingsevnen bidrar vi til ved at barna i stor grad får vurdere om og hvordan de vil inkludere andre i leken sin og dele opplevelser med andre.

Med skolespirene: For skolespirene er vi opptatt av at de skal få masse erfaring med samhandling med jevnaldrende. Gjennom lek, samtaler og prosjektbasert arbeid får de oppleve godene av fellesskap - tenke sammen og leke sammen, finne løsninger sammen og forhandle med andre. Vi viser at vi støtter dem, med ord og kroppsspråk, slik at de skal få tro på seg selv og kunne stå i egne valg og meninger. Vi kan nå spørre barna mer om å begrunne sine valg, for å øke bevisstheten rundt egen identitet, valg og hvilken påvirkningskraft et valg kan ha. Vi har avdelinger med blandede aldre fordi vi vil gi de eldste mulighet til å vise omsorg overfor de yngre barna.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor
Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:

Med småspirene: Vi har små avdelinger for de minste, med 10-12 barn på hver gruppe, og vi deler dem ofte i enda mindre grupper for å ikke å ha for mange å forholde seg til når de skal øve å samspill. Vi beskriver barnas ansiktsuttrykk og kroppsspråk når de er i samspill, og setter ord på hvordan vi tolker disse. Slik får barna hjelp til å tolke andres signaler og bli bevisst sine egne uttrykk ved å høre våre beskrivelser og tolkninger. Vi sørger for mange like leker slik at barna kan være sammen om det som er naturlig for dem, å herme etter hverandre og å gjøre likt.

Med de mellomste: Vennskap blir viktig for barna i denne alderen, vi støtter barnas initiativ til samspill og bidrar til at alle barna har noen leke med. I denne alderen blir det mye dialog om venner og vennskap, vi sørger for trygge relasjoner og god voksenstøtte for barna. På den måten hjelper vi barna til å utforske sosiale samspill, hvordan ta hensyn og inkludere andre i det de gjør. Vi bruker barnas ulike interesser som grunnlag for å dele oss i grupper fordi vi ønsker at barna skal få leke med mange forskjellige. Ulike barn gir ulike impulser, ulik motstand og dette vil vi at barna skal få gode og allsidige erfaringer med.

Med skolespirene: Sammen blir vi enige om hvordan vi som gruppe skal ha det i barnehagen, og vi snakker om og viser hvordan vi kan være en god venn. Vi er opptatt av å håndtere konflikter og uheldige samspillmønstre på en slik måte at alle kommer styrket ut av situasjonen. Vi gir de eldste barna mye tid sammen som gruppe fordi det er de jevngamle de skal videre på skolen med, og det er viktig for oss å gi dem mye erfaring med hvordan være sammen med sin egen aldersgruppe. De får også en rolle i å ta imot de yngre og nye barna på avdelingen, de kan være rollemodeller for samspill og lek, og vi gir dem muligheten til å ta vare på de yngre barna.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:

Med småspirene: De minste har behov for at vi setter ord på det de ser, opplever og gjør for dem. Derfor vil vi snakke mye når vi er med de minste som har ikke har eller har få ord selv. Vi er bevisste på å bruke riktige ord og uttale, og vi justerer ned antall ord vi bruker når barna begynner å kunne bruke eget talespråk. Vi bruker mye sang, bøker, rim, regler og fortellinger om gjenkjennbare ting. Vi bruker norsk med tegnstøtte, slik at barna kan formidle ønsker og behov før de har talespråk.

Med de mellomste: De mellomste spør mye og vil fortelle mye, så vår metode for å støtte barna der de er med aktiv lytting, gjentakelse og åpne spørsmål så de kan utvide sitt eget språk. Vi tuller mye med språket nå som de kan begynne å rime, bruke tulleord og flere sanger enn tidligere. Vi er mye ute og leker for at barna skal få førstehåndserfaringer med ulike materialer for å stimulere til variert bruk av språket. De har fortsatt behov for å bli badet i språk, vi avanserer språket gradvis og leser masse bøker for dem.

Med skolespirene: Vi bruker mye tid på dialog og undring gjennom språket med barna etter hvert som de blir større. De trenger å bruke språket mye, men også få høre hvordan andre bruker sitt språk. I dialogen brukes språket til å dele minner, følelser, opplevelser og til å uttrykke seg – det er en del av identiteten vår. Fortsatt brukes vi mye rim, regler og sang. Nå er barna i gang med utviklingen av sin fortellerevne som vi gir dem tid og rom for å bruke. Mange er interesserte i ord, ordbilder og bokstaver, dette har vi tilgjengelig slik at de kan utforske dette i tråd med egen interesse.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor

Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.

I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.

Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:

Med småspirene: For de minste er fysisk nærhet svært viktig for å føle seg trygg, og vi gir dem den nærheten de ønsker og trenger. Vi jobber derfor med å sørge for stabile, faste voksne som er sammen med barna. Vi tar initiativ til aktiviteter som inkluderer alle og gir fellesskapsfølelse. Fra de er små legger vi til rette for lekemiljøer tilpasset alder og modenhet, fordi et godt lekemiljø hvor barna kan igangsette lek og leke på sin måte er viktig for barnas psykiske helse.

Med de mellomste: Vi legger til rette for aktiviteter som har plass til mange barn og vi sørger for at alle skal kunne delta på egne premisser. Vi observerer leken og hjelper de barna som har behov for støtte eller hjelp. Vi setter ord på tanker og følelser for at barna skal lære å kjenne igjen ulike følelser og kunne tolke andres uttrykk.

Vi veileder barn som trenger hjelp til å balansere det å stå i egne valg og tilpasning til fellesskapet. Vi snakker om og lærer om følelser for at barn skal få øve seg på å gjenkjenne følelsesuttrykk og hvordan håndtere ulike følelser og uttrykk hos seg selv og andre.

Med skolespirene: Vi hjelper barna så leken blir mest mulig inkluderende, for eksempel sette i gang rollelek, veilede barn underveis og delta i lek. Vi lytter til hverandre og reflekterer sammen med barna. Vi bygger videre på det vi gjør med de mellomste, men avanserer og nyanserer språket når vi snakker om følelser og vennskap. De eldste barna i barnehagen er i stand til å ta mer ansvar og i noe større grad se hvilke konsekvenser deres handlinger og ord har for andre. Vi roser det de gjør av prososiale handlinger, og setter høyere krav til at dem kommuniserer på en god måte med andre. Også når det ikke passer å inkludere andre i leken sin må de gjøre dette på en god måte.

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

For alle barnegruppene endrer vi planer på kort varsel når vi ser behovet for det og gjennomfører spontane aktiviteter for å imøtekomme signaler, uttrykk eller ønsker fra barna. Barna får være selvstendige i egen hverdag ved å få utforske i eget tempo og velge det de vil leke.

Med småspirene: Vi er oppmerksomme på barnas kroppsspråk, ansiktsuttrykk og utsagn og følger opp barna ut fra disse signalene. Aktiviteter og planlagt innhold velges også ut fra det vi ser at barna er opptatt av. Vi jobber prosjektbasert, og barns medvirkning styrer prosjektet.

Med de mellomste: Vi snakker mye med barna i hverdagen for å bli kjent med hva de er opptatt av og interessert i, barnas trivsel og syn på egen hverdag i fokus. Fortsatt er mye av metoden vår med de mellomste at vi leser og tolker kropp, ansikt og signaler – men nå kan vi følge opp med spørsmål og samtale rundt det vi ser, samt følge opp ønsker de kommer med. Det at barna nå begynner med mer verbal medvirkning er et springbrett og start til når de blir skolespirer.

Med skolespirene: Barna er nå mer aktive deltakere i planleggingen av prosjekter og hverdagen for de kan sette ord på og beskrive hva de ønsker, så nå medvirker de på en litt annen måte. Vi snakker med dem på en annen måte fordi de i større grad kan tenke og planlegge fremover i tid. De kjenner barnehagehverdagen godt og de tar mer initiativ selv til å komme med forslag og etterspør det de vil.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Vi informerer foreldre om at de raskt skal komme til oss med tilbakemeldinger, spørsmål eller innspill for at vi kan løse saker raskt og enkelt
- Vi tar opp ting som er viktige for barnets beste, selv om det kan bety en vanskelig samtale
- Vi tilbyr en samtale med foreldrene før eller rett etter oppstart i barnehagen og ved bytte av avdeling
- Når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært.
- Vi tilbyr to foreldresamtaler i året, og flere ved behov.
- Foreldremøte på våren hvor de som skal begynne på høsten inviteres med informasjon om det kommende barnehageåret, og et mer faglig møte på høsten.
- FAU bes om å komme med innspill i aktuelle saker for å sikre medvirkning.
- SU-møte hvert halvår og ellers jevnlig kontakt og dialog ved behov.
- Vi har foreldrearrangementer for gode felles opplevelser

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Vi starter tilvenning med tilbud om flere besøk i barnehagen i forkant av oppstart. I forkant av oppstart har vi også en oppstartsamtale, slik at foreldre får mulighet til å fortelle om sitt barn og deres hverdag.

Ingen barn eller foreldre er like og derfor vi legger vi opp til at tilvenningen må planlegges og justeres ut ifra de enkeltes behov. Barna og foreldre får sin kontaktperson i tilvennings-perioden som sørger for at barnet får mulighet til å etablere nærhet og trygge relasjoner- først med noen få, deretter med flere.

Vi bruker samme metode både når små og store barna begynner i barnehagen. Noen barn begynner hos oss som 3-4-5 åringer og de trenger også en god tilvenningstid og at vi lar dem få den tiden de trenger til å bli kjente og trygge i barnehagen.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

Gjennom hele siste året i barnehagen har vi et økt fokus på selvstendighet ved at barna får gradvis mer frihet og ansvar tilpasset evner og modenhet. For eksempel kan det være å få gå ut før den voksne, leke mer på avstand og alene enn tidligere.

Skolespirene jobber prosjektbasert. De deltar i det avdelingen gjør, men får noen egne oppgaver og utfordringer som passer for de eldste. På slutten av barnehageåret får de som gruppe et helt prosjekt som de selv er med på å styre.

I løpet av det siste året skal skolepirene få være med på brannstasjon, vanntilvenningskurs i Hokksund svømmehall, matpakkekurs og barnas trafikk-klubb.

I løpet av siste halvår begynner vi å snakke mer om skolen og hva som venter der. Vi bruker bilder av skolen de ulike barna skal gå på, bruker boka «hvordan gå på skolen», og kontakt med de aktuelle skolene for å fortelle barna om hvordan deres skole er og ser ut.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Med småspirene: De minste barna utforsker med hele kroppen og bruker sansene sine i møte med verden. Barna øver på å bli kjent med egen kropp i rommet og gjøre erfaringer på hvilke muligheter den har. Småbarnsavdelingene er tilrettelagt for grovmotorisk bevegelse og kroppslige møteplasser, her skal barna kunne bruke gulvplass til å utfolde hele seg. Avdelingene er innredet med konkrete leker og materialer som er valgt ut for å støtte barnas språkutvikling.

Alt av leker og materialer er i barnehøyde, så de kan være selvstendige i egen hverdag. De voksne er tett på barna, deltar og observerer lek og aktivitet. Slik sørger vi for passende utfordringer etter barnas interesser og neste utviklingsstadiet. Innen realfag får de minste barna være med i mange visuelle eksperimenter og forsøk, som skal bidra til nysgjerrighet og interesse. I tillegg er det masse realfag i det kroppslige, vi setter ord på det barna gjør med realfaglige begrep som at noe er tungt, lett, langt og kort.

Med de mellomste: Nå er selvstendighet i fokus og de vil gjerne klare seg på egenhånd. Å være 3 eller 4 år er en glede i seg selv, og det er viktig for oss at de mellomste barna opplever nettopp dette. De trenger voksne som støtter og motiverer slik at selvfølelsen og selvtiliten blir styrket, og som bekrefter at tiden som «mellomst» har stor egenverdi. Vennskap og relasjoner blir viktigere enn før og leken preges mer og mer av rollelek. De er høyt og lavt hele dagen og har et høyt tempo. De har et rikt språk og kan nå mange begreper, de er nysgjerrige og vitebegjærlige og har en fantastisk fantasi. Gjentakelse er fortsatt viktig, men de er samtidig klare og ivrige etter nye opplevelser og erfaringer.

Vi har tilgjengelig materiale på avdelingen slik at de kan uttrykke seg på ulike måter. Det introduseres nye eventyr, bøker og sanger med mer tekst enn tidligere. Personalet deltar i barnas undring og filosofering, og på denne måten bidrar til læring og utvikling i barnets tempo. Barna blir introdusert for mye av det samme på småbarnsavdelingene, men vi går litt mer i dybden og utvider perspektivene kontinuerlig. Lekene/materialene krever noe mer finmotorisk presisjon og koordinasjon enn tidligere. Realfag er i aller høyeste grad til stede i hverdagen, gjennom spill og puslespill, beregning av mengde når man smører mat, hele i koppen selv osv. De bruker fortsatt kropp og sanser når de erfarer, kroppslige, realfagspråk

Med skolespirene: Til det siste året er det knyttet mange forventninger. For oss er det viktig å ha fokus på at det selv om man nå er blant eldste i barnehagen så er det fortsatt mye som skal oppleves og erfares her før man er klar for skolen. Leken er mer avansert, det leses lengre bøker og nysgjerrigheten på hvordan verden henger sammen når nye høyder.

En del av barna begynner å interessere seg for tall og bokstaver og vi legger til rette for utforsking på barnas eget nivå. Barna begynner å bli selvstendig og de vil gjerne klare seg selv. De går på flere og lengre turer, eksperimentene får de nå gjøre selv og det er fortsatt mye tid til lek. Vi velger å la mye av leken foregå ute fordi tilstedeværelse av natur muliggjør en enda mer kreativ og dyp lek, og er stimulerende for den varierte og avanserte språkutviklingen.

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

Planer

Vi vurderer periodeplanene våre kvartalsvis. Planer for enkeltaktiviteter vurderes kontinuerlig. Årsplan vurderes av hele personalet i forkant av utarbeidelse av neste årsplan.

Lekemiljøet

Vi vurderer lekemiljøet både ute og inne ut fra en egen standard, via sjekklister og rapporteringer.

Personalets pedagogiske praksis

Hver ansatt vurderer sitt eget arbeid i utviklingssamtaler med nærmeste leder hver 6.-8. uke og vi gjennomfører systematisk vurdering gjennom metodikken «Espira Blikk».

Innhold

Vi vurderer innholdet i barnehagen knyttet opp mot vårt samfunnsmandat, rammeplan og lovverk i ledermøter, i arbeidet med årsplanen og på personal- og avdelingsmøter.

Kontaktinformasjon

Styrer	Mette Eide Sandstad
E-post	mette.eide.sandstad@espira.no
Telefon	99 16 20 78
Adresse	Drammensveien 180, 3300 Hokksund